

Molla Nasreddin

ӨЗҮ НАҚQЬНДА¹⁾

(Çelli Məhəmməd-Qulu zədənin çap olunmamış tərcüməsi halından bir parça).

Anadan olmuşan Naxçıvan şəhərində, Araz çayıñın beş altı versiyində və Cülfə qəsəbəsinin qurq versiyikə fasiləndədir. Burada Araz və Cülfə sozərlərin man qosd ilə jazirən Məlüməndi kə, Araz çayı, sərhəddilər, və Cülfə qəsəbəsi Iran ilə həmçinin aramızda olan bələtmanzadər, və həmçinin cəvəl və həmin qəsəbənin mansub olmağında coq-coq fəxt edirəm. (*Cvirkiyi*) bu sözəbə gora: Birinci budurki Iran məməkəti manının bərabərliyi votandır, və ikinci sözəbədudur, dindarlıqları, ləyliyindən ad qazanınan Iran təqribən (*bañkə*) bəndə yeyi həmə vəqti bir müsləhə-ittifax olub ja'nı bələ bir nüvaddəs məkanın qonşuluğundan dyniyanı galımgılıma man həmişə min şəxşirərlə etmişəm.

Na vaqt anadan olmusam? Vallah bilmirim, cunku bi barada hec bir sonam odur yo jaşim jodur. Jo'n is odur ki manñ tawlyldym barosunda olan jaszut man lirismen. Xelir, man oynu deffarim ki, dynfaj galomganim hec bir kas jazu lu bir janda eqid etmijib; na o vaqtlar metrik daftarlari variđ, wo modo o vaqtalar atalar evladunum doqquznaq jagidargan, jazzy getirmayti lazem bilirlardı. Monim atan anadama hela: bels! ola qantara kialatmas! bu bundan aqdon bir kosa desekdjin olma, sooda usqaslarin anadan olmasqan bir jera jaznursan? o sono sohabet edardi. (Cynky bu sezlor bir lizmsuz sohabet sənlardı.)

Böli, anadan oldugunun jer Naxçıvan şahoridir, wo allati sahiddir ki, agar dynjada çanşat qohumun wa mizan-tarazu haqqidır, wa agar allahlaştıraq goquđı wo Muhammed pejəsan borın gordostğı jollara axıbıtda myukafat vəriliçkoşa monim (*jerim*) maqamın olandan sourx helbistin, cıq bir safatı, eyvənlərdə, təzak-

Bununla bir nece ısrarlarla duya bilirsen ki, indi ja'ñı hıdrat 1344-ci yılın İslamiyyətindən 1926-ci ilında monim Yaşını garak ja allı altı loa ja illijeddi ola, ja bolko allıskız ola.

Bəeki jidmən rus. Hə osmanlı davasını salırm, Joldaşlarım ilə durmuşdular. Naxçıvanı qala məhsilində bir üç-jerd. Aşqam vətən idli, gın təzə batmadı, və gynin qurumlu qırmaş bulutları gün batan torşıl elə bürüymüşdi ki, gün orda bəyik barədən abşarım, odur vərub jandarsılar. O vədə Joldaşlarım mani inandırılmışdır ki, qəribələr qızarın Qars şəhərinin janəsindər. Jə'sin oruda rus və qolunun qərəbatına da və həttə dost aşnamadı ki, fərat vər gorok.

Əgər zajıçılar təpibərsəyə—indı zaman bysbyutun xarab deydi, *(cynkyj)* asır indiki Naxçıvan həlli allı ilə bündən qabaqçı Naxçıvanı dilditürşəzə və biri birinə janana qoş-qoş—jağıb ki, bürə qazər qodar ki bər-birinə qəsamaz. Və həlli kibl jidmən qoşır ki, *it'll bunt dan qabaq*³ o vəqtlər jağıb ilə bündən qabaqçı vərəqə, qaraqar, yekşik mərəcə, solğun. Gal-

1) Molla Nəsreddinli arxivindən gotriyren bu parçanın imla və yəsləbi olduq ki sadıqətləndir. İdara.

per sehbati olardı, namaz idı, oruç dutmayı ve
şuhla saglamadı idı, va'z ve marsiјa idı, sybhy-
dan aşqasına dək gordyklärim kılışor, evrət-
arın, sybyldon aşqasına dək mazzalaları möh-
tamaz qılmış oruç dutmaya gana namaz, gənə
təxrib, məscid, qurban kəsmək imam təzisi və
əşşərbətiyi, wə coləlli, malikarram tə'zisi və
və kəjnək busutu olardı.

Jeddi sakzik jasında molla janına gedib
caraka ví quran oquşumunda jadıma dysyr.
Naxçıvana o voda myardıllıq (la) möshür
plan Haçlı Baçarı ve molla Əlinin do maktablın
indı oquşumasi, ve Haçlı molla Baçarına falaq
gəsənəm bilubularınanı acaşsan, deşəsan indi bu
molla başqırıstanlıda hiss edirən (və hiss-
) Haman məftələrinə hasılıtı və bitti sirkəli
maktablarda və döri lə avara olandan sonra
atnan minən qoşu sahər maktablının yel idarə
əqdəm: rusça və gilma myosmança, amma
sozun duşrusu budur ki, xai *trus maktablə*
hesab olunan haman sahər maktblıbində da və
soraları¹⁰ mailarlarınnan bitti sirkəli maktablının
çoxdan sonra sonra müsəl-baslı myosmanlı
dəst gormadı. Cynky molundan kli, (*sahor rus*
hökymatı)¹¹ o vaqtlar hökymat to'sı edan maktbların
programmada (*tyrkler*)¹² xala xatırın
galması basılıbdan həftədən bire necaat türk
dəfəsi dejildir, —qalan dörsər rüslü dillində gedir-
di və bununla barabar xah haman sahər maktblı-
bində, və xah sahər tosilidilim qori semnar-
jasında türk dilli myallimləri mizbət novayicibla-
rını alıb 20-də olmaq (*soqindan biza dərs tyrk*
dörsər verilir bizi biza türk dilin biza verdilgi
əsərin nüzü nörlər qeydində olmuşdur, hö-
kymat¹³ soqlı işlər biza dörs veriləndən bir surat-
da ki, o və dələr (*đil hanımı myüm idti idti*)¹⁴
tyrk myallimlərin artlı qazomt ezmaklarla
mədrəsə myardılları artlı razı dejjildilər. Taq-

بو شناس سرمهی ای پاپیکن مکانه سی تیغه
 و درست اینچنان بسیار باری باشد که از آن
 همین سکر نوبه هفت درون آنها را کلید کنند
 صادرخواه از این دستور نیز نگوی داده اند که می باشد
 و فکر ای اولیه ای داده اند که اینجا برای اینکه از این خلاف
 + اخراج اینها بگیرند + گنجایش خود را متناسب با این امری
 می دستندند و از این خلاف بگذردند + دوستی ای این سری
 سه زمانه دارند + اینکه ای این زمانه ای دوستی دارند
 این ای ای ای این زمانه ای دوستی دارند + دوستی ای این زمانه
 ای این ای ای این زمانه ای دوستی دارند + این دوستی ای این زمانه
 ای این ای ای این زمانه ای دوستی دارند + این دوستی ای این زمانه

«Molla nasreddinin» ol jazzesündən
bir nymuna (idaro).

Bəli, uşaqların mybarok olan Naxçıvan
saharında və neçəki soljdəm—trafə han
jan allah və pejonnibindən başqa sad tərəfdən
məscid sol torforda məmər və har bir jandaş
molla və darvış. Belə bir myqaddas myhitdən
zədə dydym gyerşildən qorı sahərinə və
daryalı illimləndi (*təhsilərdən*¹⁸) dərs verən zəmə-
bi myallimlərinin icinə. Ancaq dindarlıda və
tonim nisbatan burlarada elə bir tətəfyl
modüm cınyk qorı sahərində olan killarşalar
məqsədi Naxçıvanın məscidlərindən az deñil-
di və hatta daryalı myllimlərin xırışçılarından, sə-
bəsindən eləhüdə bir ibadət evi var idi, o ki qal-
dı. Bəzini tyri sohbetmədən doğrudur burada my-
aşın bir məscid jəni id, ancaq elmi-ləhədə dars-
lorının myallimləri (*burada bir vəzifə vəzifədən*
*oz kibib*¹⁹) biziłar yeyin bir vəzifə idlər, və Mə-
hammedin dinində biził məhkəmə saqlamaq u-
rundə hec bir işsizgərmidirlər. Bizim axırıtmox-
to'm inəkəm (yeyin-idarə) bir qysyr gor-
myrdyk. Ta o jəro kimli ki, mahərrəmsizlik-
toğribin 186—87-ci ilədən (*bir mərsili-*
*xan*²⁰) daryalı illimlərin qorradادılı ilə Tilişidə
bir mərsiyanın qatırılmışdır ki, biził yecy-
mərsiyo equesun aqlaqıza. Bu mərsiyanın afandı
on gynyn arzında hər aqşam vaqtı 10 juhur
səhədən ibidə icdi ki, səsi aqşası, ancaq bəi jaxs-
jadbadına, ki, tək gynyn myddətində iyə adə-